

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום חמישי כ"ב באייר תשע"ד

בס"ד

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ראש השנה - י"ד

1. בסוגיתנו הובאו שלושה מאמרים דומים של שמואל וכולם נצרכים. כיצד?

א. הלכה כר"ש שזורי שמעשרים פול המצרי שהושרש לפני ר"ה עם פול שהושרש אחר ר"ה. ואין לומר שהטעם כיון שיש בילה כיון שאמר:

ב. לכל אין בילה חוץ מיין ושמן. ואין לומר שבפול המצרי סובר כרבנן, כיון שאמר:

ג. הלכה כר"ש שזורי שאפשר לתרום מהגורן על החדש ועל הישן. וכדי שלא יוקשה כיצד יתכן שהלכה כר"ש שזורי ומאידך אין בילה אמר שמואל שהכל הולך אחר גמר הפרי.

ואמר שהלכה כמותו כדי שלא נלך אף בתבואה וזיתים אחר גמר הפרי. ואעפ"כ הוסיף לכל אין בילה כדי להשמיע חוץ מיין ושמן

2. מהיכן למדנו שבפירות הולכים אחר חנטה והירקות אחר לקיטה?

ר' יוסי הגלילי: "באספך מגרנך ומיקבך" כשם שגורן ויקב גדלין על מי שנה שעברה ומתעשרין לשנה שעברה כך כל הפירות. משא"כ ירקות שגדלין עלמי שנה הבאה ולפיכך מתעשרין לשנה הבאה.

ר"ע: כשם שגורן ויקב גדלין על 'רוב מים' - מי גשמים ומתעשרין לשנה שעברה, אף פירות. ויצאו ירקות שגדלין על כל מים, שואבין והנפק"מ - בצלים סריסים ופול המצרי ששנינו שאם לא השקם 30 יום קודם ר"ה מתעשרין לשעבר [וכן מותרין בשביעית]. והיינו כריה"ג שאילו לדעת ר"ע כיון שגדלין על כל מים, בצל זה ופול המצרי יתעשרו לשעבר.

3. מה הטעם שבא' בשבט ראש השנה לאילן?

אמר ר' אלעזר - אע"פ שרוב תקופת ימות הגשמים עוד לא הגיעה, כיון שירדו רוב הגשמים עד א' בשבט והתחיל החנטה - הוא ר"ה.

4. ר' עקיבא ליקט אתרוג, ונהג בו שני עישורין. מדוע?

א. לת"ק - הסתפק בדעת ב"ה אם אמרו ר"ה בא' שבט או בט"ו. ולכן עישר מעשר עני כב"ש שכבר התחילה שנה ג' ומעשר שני כב"ה שר"ה בט"ו. [ואין לומר שהסתפק אם לנהוג כב"ה או כב"ש כיון שלא נוהגים שתי חומרות]

ב. לר' יוסי ב"ר יהודה - נסתפק האם באתרוג הולכים אחר זמן הלקיטה או אחר זמן החנטה. ששנינו, לר"ג: אתרוג שווה לאילן בערלה, רבעי, שביעית. ולירק שבשעת לקיטתו עישורו. ולר"א אף במעשר שווה לאילן שהולכים אחר החנטה.

5. מה נאמר על מי שנהג כב"ש וכב"ה?

העושה את כל הקולות - רשע. והעושה את כל החומרות - הכסיל בחשך יהלך. אלא תמיד או כב"ש או כב"ה.

6. לריב"י מדוע עישר ר"ע שני איסורין, הרי גם אם הולכים אחר לקיטה לב"ה עוד לא התחיל שנה שלישית, וכי נהג כב"ש?

א. מדובר באתרוג שחנט לפני ט"ו בשבט שעבר וכיון שהלכה כב"ה, נמצא שחנט בשנה שניה ונלקט בשלישית. ואכן היה נוהג שני עישורין אף בכסלו או בטבת, אבל מעשה שהיה כך היה.

ב. כוונת ר' יוסי ב"ר יהודה לומר שלא היה זה א' שבט, אלא ט"ו בשבט.